

TEORIE A DIDAKTIKA SPORTOVNÍCH HER

HRA - POHYBOVÁ HRA – SPORTOVNÍ HRA
SYSTEMATIKA VE SPORTOVNÍCH HRÁCH
DIDAKTICKÉ FORMY

Mgr. Pavel Háp, Ph.D.

Mgr. Jan Bělka, Ph.D.

Mgr. Karel Hůlka, Ph.D.

Mgr. Radim Weisser

POŽADAVKY NA ZÁPOČET

Získat
85 bodů
ze 100.

- Každá **účast na přednášce** - 3 body, na **semináři** - 4 body, celkem - 63 bodů (pasivní účast na semináři – 3 body, pozdní příchod/dřívější odchod do 10 min – 3 body, pozdní příchod/dřívější odchod do 20 min – 2 body)
- **Didaktický výstup** - 22 bodů (vysvětlení, organizace, vedení, zpětná vazba, ...)
- **Seminární práce** - 15 bodů (zpracování tématu výstupu)

POHYBOVÁ HRA

- současná činnost dvou soupeřících stran, používajících jeden společný předmět
- cílem soupeřících stran je získat podle pravidel lepším ovládním společného předmětu větší počet branek nebo bodů (Tomajko, Dobrý, 2004)

ATRIBUTY POHYBOVÉ HRY

- Pohybová hra má charakter **SOCIOMOTORICKÉ** (vztahově pohybové) činnosti dvou soupeřících stran
- je vyjímečná svou **VZTAHOVOU** a **KOMUNIKAČNÍ** dimenzí →
důsledek nestandardně se měnících podmínek herní situace, vztahů mezi soupeřícími stranami a uvnitř těchto stran (pokud jsou alespoň dvoučlenné) a vztahů ke společnému předmětu

PODOBY VZTAHOVÉ DIMENZE

I.
Podoba
KOMPETICE
(proti sobě x vedle sebe)

II.
Podoba současné
KOMPETICE a
KOOPERACE

KOMUNIKAČNÍ DIMENZE

Výsledek vnímání “zpráv”
obsažených ve vnějších
pozorovatelných projevech
spoluhráčů a soupeřů

PERCEPCE ZPRÁV

TAKTICKÝ ZÁMĚR

INTERPRETACE VÝZNAMŮ

PRAVIDLA POHYBOVÝCH HER

**URČUJÍ
STATUS
HRÁČE A
VYMEZUJÍ
JEHO VZTAH:**

K prostoru (označení hřiště a jeho různých prostorů čárami, k cíli a k dalším objektům na hřišti)

K ostatním účastníkům (spoluhráčům, soupeřům, k rozhodčím, ...)

Ke společnému předmětu (k míči, kotouči, ...)

POHYBOVÉ HRY

SPORTOVNÍ HRY

Pravidla jsou schvalována a účast v soutěžích řízena mezinárodní nebo celostátní institucí

DROBNÉ POHYBOVÉ HRY

Všechny ostatní pohybové hry, které nejsou takto institucionálně řízeny

SPORTOVNÍ HRY

INVAZNÍ
(brankové)

- Přímý tělesný kontakt soupeřů, vzájemná intervence jedné strany do činnosti druhé strany
- Utkání je limitováno časem, o výsledku rozhoduje větší množství bodů, branek

NEINVAZNÍ
(síťové, s odrazem o stěnu, pálkovací)

- Činnost soupeřících stran oddělena sítí nebo úderem pálkou do míče
- Utkání je limitované dřívějším dosažením stanoveného počtu bodů, sad nebo her, nebo počtem vyautovaných hráčů

SYSTEMATIKA VE SPORTOVNÍCH HRÁCH

věcné, přehledné, teoreticky a logicky zdůvodněné uspořádání herních činností

dynamická kategorie, kterou je možné vzhledem k vývoji hry doplňovat o nové herní činnosti jak jednotlivce, tak i skupin hráčů a celého družstva (Zaťková, & Hianik, 2009).

SYSTEMATIKA VE SPORTOVNÍCH HRÁCH

Podle vztahu k míči:

- útočné

- obranné

SYSTEMATIKA VE SPORTOVNÍCH HRÁCH

podle počtu hráčů potřebných k realizaci herní činnosti:

- **herní činnosti jednotlivce (HČJ)** - nacvičené komplexy pohybových dovedností. Každá HČJ má technickou a taktickou stránku a jejich kvalita je ovlivňována kondiční a psychickou připraveností hráče

- **herní kombinace** - záměrná spolupráci dvou a více hráčů sladěná v prostoru a čase za účelem řešení herní situace

- **herní systém** - způsob organizace hry družstva, je charakterizován dělbou činností a organizací součinnosti mezi jednotlivými hráči v průběhu utkání

DIDAKTICKÉ FORMY VE SH

Způsoby uspořádání vnějších podmínek,
umožňující efektivní řízení BT k určitým cílům

DIDAKTICKÉ FORMY VE SH

Organizační - vnější podmínky tj. organizační rámec vymezený časově, místně a obsahově (vyučovací / tréninková jednotka)

Sociálně – interakční – vztah mezi trenérem a hráčem a mezi hráči samotnými (hromadná forma, skupinová forma, individuální forma)

Metodicko – organizační formy

METODICKO – ORGANIZAČNÍ FORMY (MOF)

Představují způsob účelného uspořádání vnějších situačních podmínek a obsahu, tvořeného herními činnostmi

Umožňují realizaci pohybového a herního úkolu

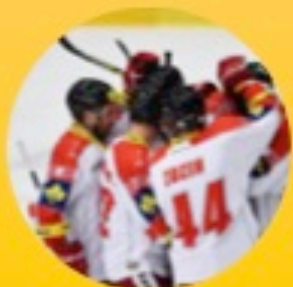
ÚKOLY MOF

Transformovat pohyby v herní činnosti a postupně je přibližovat předpisovému chování

Uvědomovat si herní úkoly a možnosti jejich řešení v navozených herních situacích (využívání kognitivních procesů)

Vytvářet podmínky pro rozvoj participace hráčů na týmovém výkonu a činnosti koheze

Vytvářet nároky na neoxidativní alaktátové a oxidativní krytí energetického výdeje

Navozovat herní situace a jejich typové faktory a umožňovat jejich vnímání

Vnější podmínky MOF

Přítomnost nebo
nepřítomnost
soupeře

Stupeň
proměnlivosti
herně situačních
podmínek

TYPY MOF

Průpravné cvičení 1. typu - nepřítomnost soupeře, předem určené, relativně neměnné podmínky

Průpravné cvičení 2. typu - nepřítomnost soupeře, náhodně proměnlivé, limitované podmínky

Herní cvičení 1. typu - přítomnost soupeře, předem určené herně situační podmínky a daný průběh řešení, opakování neměnného řešení herních situací

Herní cvičení 2. typu - přítomnost soupeře, náhodně proměnlivé, limitované herně situační podmínky, opakování řešení náhodně proměnlivých herních situací a úseků utkání, časové, prostorové limity

TYPY MOF

Průpravné hry - přítomnost soupeře, náhodně proměnlivé herně situační podmínky, souvislý herní děj, změny rolí hráčů, přechod z obrany do útoku a z útoku do obrany

MOF

Přenos-**transpozice**-
herních činností a
situací do MOF

Vycházet z kontextu
utkání

DIDAKTICKÁ REDUKCE

Neztratit
souvislost se
záměrem využít
činnosti v utkání

Dva aspekty:

Objektivní identita -
stupeň shody mezi
činnostmi a situacemi
přenesenými do MOF a
podmínkami utkání

Subjektivní identita -
vidět očima hráče to, co
se předkládá jako obsah
MOF, hráč by měl
pochopit smysl a význam
předkládaných činností a
vědět, co se od něj žádá a
proč se to žádá

DIDAKTICKÁ REDUKCE

Elementární od komplexního řešení herní situace až k provedení HČJ, tj. k vazbám jejich prvků, které odpovídají požadavkům řešení v utkání

Situační od komplexní herní situace k hernímu cvičení nebo průpravné hře (snížení počtu hráčů, omezení prostoru)

